

Bruselj, 20.10.2014
COM(2014) 639 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Izvajanje evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress v letu 2013

KAZALO

1.	UVOD	3
2.	UPORABA NA RAVNI PONUDNIKOV MIKROKREDITOV	3
2.1	Sklenjene pogodbe	4
2.2	Financirani ukrepi	5
2.3	Sprejete in zavrnjene vloge	9
3.	UPORABA NA RAVNI NAJEMNIKOV MIKROPOSJIL	9
3.1	Višina mikroposojil in število končnih upravičencev	9
3.2	Družbeni vpliv mikrofinančnega instrumenta Progress in njegov vpliv na zaposlovanje	10
3.2.1	Dostopnost za prikrajšane skupine	10
3.2.2	Majhni zneski imajo velik učinek	11
3.3	Sektorska in regionalna porazdelitev podprtih podjetnikov in mikropodjetij	11
4.	ZDRUŽLJIVOST IN USKLAJEVANJE Z DRUGIMI INSTRUMENTI EVROPSKE UNIJE	13
5.	SKLEPNE UGOTOVITVE IN OBETI	13

1. UVOD

Evropski mikrofinančni instrument Progress za zaposlovanje in socialno vključenost (v nadaljnjem besedilu: mikrofinančni instrument Progress) je leta 2013 vstopil v drugo polovico svojega naložbenega obdobja. Mikrofinančni instrument Progress, ki ga je leta 2010 sprožila Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija), bo ponudnikom mikrokreditov še naprej ponujal svoje produkte, da bi se najpozneje do aprila 2016 omogočili izboljšana dostopnost in razpoložljivost mikrofinanciranja v Evropski uniji (EU).

Mikrofinančni instrument Progress je bil ustanovljen s Sklepom št. 283/2010/EU Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: Sklep), da bi podprl mikrofinanciranje z različnimi instrumenti, zlasti z jamstvi in financiranimi instrumenti. Poleg sredstev EU v višini 105 milijonov EUR je dodatnih 100 milijonov EUR prispevala še Evropska investicijska banka.¹ Finančni instrument Progress je sestavljen iz dveh delov: prvi mikrofinančnim posrednikom zagotavlja jamstva, drugi pa jim zagotavlja financirane naložbe, kot so posojila in lastniški kapital. Oba dela upravlja Evropski investicijski sklad (EIS).

V tem poročilu bo predložen pregled dejavnosti in dogajanj v okviru finančnega instrumenta Progress v letu 2013. Večina podatkov v tem poročilu je z dne 30. septembra 2013, vključeni pa so tudi sodobnejši podatki, če so bili na voljo. Posledično se večji del dogajanj v letu 2013 nanaša na obdobje od 1. oktobra 2012 do 30. septembra 2013. Ti podatki so dopolnjeni z informacijami iz študije o pomanjkljivostih na področju mikrofinanciranja in možnostih njihovega obravnavanja s finančnim instrumentom EU (v nadaljnjem besedilu: študija)² ter stalnim vmesnim ocenjevanjem mikrofinančnega instrumenta Progress (v nadaljnjem besedilu: vmesno ocenjevanje)³, ki se izvaja za Komisijo.

Struktura poročila sledi zahtevam iz Sklepa ter na začetku navaja informacije o dostopnosti za posrednike in končne upravičence. V poročilu nato sledi pregled družbenih vplivov mikrofinančnega instrumenta Progress in njegove združljivosti z drugimi instrumenti EU. Na koncu poročila so opisani obeti za prihodnost, vključno s stališči glede naslednika finančnega instrumenta v sklopu programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije,⁴ ki se bo začel izvajati v drugem polletju 2014.

2. UPORABA NA RAVNI PONUDNIKOV MIKROKREDITOV

Ponudniki mikrokreditov (javni in zasebni subjekti, ki vključujejo banke in nebančne ustanove) imajo ključno vlogo pri doseganju cilja mikrofinančnega instrumenta Progress, in sicer razdeliti končnim upravičencem 500 milijonov EUR⁵ s 46 000 mikroposojili. Porast s 26 ponudnikov mikrokreditov leta 2012 na 40 ponudnikov⁶ leta 2013 v 54 operacijah ter večja geografska pokritost tvorita pomemben mejnik na poti k doseganju tega cilja.

1 Podrobnejše informacije o financiranju, produktih in upravljanju mikrofinančnega instrumenta Progress najdete v letnem poročilu za leto 2010: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52011DC0195>.

2 Evers in Jung: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=12485&langId=en>.

3 Ramboll Management Consulting (v teku).

4 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0238:0252:SL:PDF>.

5 Vključno s sofinanciranjem iz zasebnega sektorja in vrnjenimi zneski; glej tudi razdelek 2.2 spodaj.

6 Posodobljen seznam posrednikov je na voljo na spletnem naslovu <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=983&langId=sl>.

2.1 Sklenjene pogodbe

Vrste posrednikov

Kot je pojasnjeno spodaj, je razdelitev ponudnikov mikrokreditov uravnotežena, z 18 nebančnimi ustanovami in 20 bankami. Poleg tega sta tu še dve javni ustanovi. Ponudniki, ki so podpisali pogodbe od objave letnega poročila za leto 2012, so označeni s krepkim tiskom:

18 nebančnih ustanov: Microstart, Crédal (BE), Jobs MFI, Mikrofond (BG), **Vækstfonden** (DK), Microfinance Ireland (IE), Créa-Sol, Adie, **Initiative France** (FR), SEFEA⁷ (IT), Qredits (NL), Inicjatywa Mikro (PL), FAER, Patria Credit (RO), **SKB Leasing** (SI), **Fair Finance**, **Ezbob**, **GLE** (UK).

20 bank: Societé Generale Expressbank (BG), Pancretan Cooperative Bank, **Cooperative Bank of Peloponnese** (EL), **Caja Rurales Unidas**, **Colonya Caixa Pollenca**, **Laboral Kutxa** (ES), BCC Mediocrati, BCC Emilbanca, Banca Popolare di Milano, **BCC Bellegra** (IT), Cooperative Central Bank (CY), Siauliu Bankas (LT), Erste Bank (AT), FM Bank (PL), Millenium BCP, Banco Espírito Santo (PT), Banca Transilvania (RO), Sberbank banka, **Banka Koper** (SI), **OTP banka** (SK).

2 javni ustanovi: ICREF⁸ (ES), **Finmolise** (IT).

Dejavnost ponudnikov mikrokreditov v državah članicah

Leta 2013 je bilo podpisanih 25 novih pogodb, od tega 15 s ponudniki mikrokreditov, ki pred tem niso prejeli podpore finančnega instrumenta Progress. Pet izmed teh pogodb je bilo sklenjenih s posredniki iz držav članic, kjer se prej ni uporabljala podpora mikrofinančnega instrumenta Progress: Danska, Slovaška in Združeno kraljestvo (s tremi posredniki). Poleg tega se pričakuje tudi, da bosta leta 2014 sklenjeni dve pogodbi iz držav, ki jih trenutno ne pokriva mikrofinančni instrument Progress (Švedska in Hrvaška), kar bo prineslo celotno kritje 20 državam članicam.

Geografska porazdelitev mikrofinančnega instrumenta Progress dne 31. marca 2014

7 Krovna organizacija številnih ponudnikov mikrokreditov.

8 Krovna organizacija številnih ponudnikov mikrokreditov.

2.2 *Financirani ukrepi*

Jamstva

Program za zagotovitev jamstev je bil v letu 2013 zelo uspešen in še naprej vzbuja veliko zanimanja. Število posrednikov, ki prejemajo podporo v obliki jamstva, se je povečalo z 12 leta 2012 na 27 ob koncu leta 2013. Ker je trenutno v pripravi več pogodb za jamstva, je mogoče, da se bo celoten proračun za jamstva v višini 23,8 milijona EUR (po odbitku sredstev, ki jih vzame EIS), ki ga je zagotovila EU, v celoti porabil do konca leta 2014.

Financirani instrumenti

Na voljo so številni različni financirani instrumenti⁹, a so bila leta 2013 uporabljena le prednostna posojila. Skupno je za obstoječe in nove posrednike nastalo devet prednostnih posojil. Ta instrument je med posredniki daleč najbolj priljubljen, saj ni tako zapleten kot drugi instrumenti. Zaradi naložbenega obdobja, ki se zahteva za kapitalske naložbe, je EIS aprila 2014 prenehal ponujati ta financirani instrument. Toda nov program EU za zaposlovanje in socialne inovacije (glej razdelek 5) vključuje poseben cilj, in sicer izboljšati institucionalno zmogljivost ponudnikov mikrokreditov. Pri doseganju tega cilja bodo imele pomembno vlogo kapitalske naložbe v sklopu tega programa.

Pregled operacij mikrofinančnega instrumenta Progress z dne 31. decembra 2013

Spodnja preglednica prikazuje, da nekateri posredniki prejemajo jamstvo in tudi posojilo. Toda treba je upoštevati, da ta instrumenta vedno pokrivata različne portfelje, kar pomeni, da se jamstvo mikrofinančnega instrumenta Progress ne more uporabiti za kritje mikroposojil, financiranih s posojilom mikrofinančnega instrumenta Progress. Preglednica prikazuje tudi, da so lahko nekateri posredniki večkrat prejeli enako obliko podpore. Do tega je lahko prišlo, ker so uspeli izplačati zadostno število mikroposojil, da so se lahko prijavi za novo podporo (npr. Microstart), ali ker je bil enak instrument uporabljen za zagotovitev mikroposojil strankam z različnimi značilnostmi in zato enak instrument pokriva različne portfelje

⁹ Podrobnejše informacije o produktih mikrofinančnega instrumenta Progress najdete v letnem poročilu za leto 2010.

(npr. drugo in tretje jamstvo za FM Bank). Odobritve posojil za FAER in Inicjatywa Mikro so se povečale zaradi uspešne uporabe mikrofinančnega instrumenta Progress. Adie je poleg jamstvenega sporazuma, ki ga je podpisal konec leta 2012, prejel tudi veliko posojilo.

Preglednica 1: Operacije mikrofinančnega instrumenta Progress z dne 31. decembra 2013

(Nove operacije so označene s krepkim tiskom)

Država članica	Posrednik	Instrument	Podpora posredniku (v EUR)
BE	Microstart	jamstvo	100 000
		jamstvo	200 000
BE	Crédal Société Coopérative	jamstvo	300 000
BG	JOBS MFI	prednostno posojilo	6 000 000
		jamstvo	200 000
BG	Mikrofond	prednostno posojilo	3 000 000
BG	Société Generale Expressbank	prednostno posojilo	8 500 000
DK	Vaekstfonden	jamstvo	200 000
IE	Microfinance Ireland	jamstvo	1 400 000
	(First Step)	jamstvo	100 000
EL	Pancretan Cooperative Bank	jamstvo	900 000
EL	Cooperative Bank of Peloponnese	prednostno posojilo	4 000 000
ES	ICREF	prednostno posojilo	4 000 000
ES	Caja Rurales Unidas	prednostno posojilo	8 000 000
ES	Colonya Caixa Pollenca	jamstvo	300 000
ES	Laboral Kutxa	jamstvo	800 000
FR	Créa-Sol	prednostno posojilo	1 000 000

		prednostno posojilo	1 000 000
FR	Adie	jamstvo	2 300 000
		prednostno posojilo	5 000 000
FR	Initiative France	jamstvo	500 000
IT	SEFEA	prednostno posojilo	2 000 000
IT	BCC Mediocrati	prednostno posojilo	3 000 000
IT	BCC Emilbanca	prednostno posojilo	2 000 000
IT	Banca Popolare di Milano	posojilo z delitvijo tveganja	4 000 000
IT	BCC Bellegra	prednostno posojilo	1 300 000
IT	Finmolise	prednostno posojilo	1 000 000
CY	Cooperative Central Bank	prednostno posojilo	4 000 000
LT	Siauliu Bankas	prednostno posojilo	5 000 000
NL	Qredits	jamstvo	1 300 000
		jamstvo	1 700 000
AT	Erste Bank	jamstvo	500 000
PL	Inicjatywa Mikro	prednostno posojilo	3 900 000
		prednostno posojilo	3 200 000
PL	FM Bank	jamstvo	800 000
		jamstvo	1 300 000
		jamstvo	900 000
PT	Millenium bcp	jamstvo	300 000
		jamstvo	500 000

PT	Banco Espírito Santo	prednostno posojilo	8 800 000
RO	FAER	prednostno posojilo	1 000 000
		prednostno posojilo	1 000 000
RO	Patria Credit	jamstvo	1 000 000
		prednostno posojilo	8 000 000
RO	Banca Transilvania	prednostno posojilo	7 500 000
		jamstvo	1 700 000
SI	Sberbank banka	podrejeno posojilo	8 800 000
SI	Banka Koper	jamstvo	600 000
SI	SKB Leasing	prednostno posojilo	9 000 000
SK	OTP banka	jamstvo	1 300 000
UK	Fair Finance	jamstvo	200 000
UK	EZBOB	jamstvo	400 000
UK	GLE	jamstvo	900 000
18 DČ	40 ponudnikov mikrokreditov	54 pogodb	134 700 000*

* Pri pogodbah o posojilih je vključen prispevek EIS.

Finančni obseg

Ponudnikom mikrokreditov je bilo skupno odobrenih 134,7 milijona EUR (vključno z jamstvi, pri katerih je skupen najvišji znesek 20,7 milijona EUR), skupno izplačilo financiranih instrumentov pa je znašalo 60,17 milijona EUR. Do tega je prišlo, ker se izplačilo ne izvede takoj po podpisu pogodbe in se lahko razdeli na več obrokov do izpolnitve pogodbenih pogojev. Na splošno so nebančne ustanove zahtevale izplačila hitreje kot banke.

Pri jamstvih je položaj drugačen, deloma zaradi narave tega produkta. Jamstva se ne izplačujejo kot financirane naložbe. Unovčujejo se lahko v primeru neporavnane obveznosti in pokrivajo le del portfelja ponudnika mikrokredita. Zaradi podobnih razlogov kot lani¹⁰ je neto znesek unovčenih jamstev razmeroma nizek, in sicer 1,34 milijona EUR, pri čemer sta banki FM Bank in Qredits unovčili skoraj 90 % tega zneska. Pričakuje se, da se bo neto

10 Glej letno poročilo za leto 2012: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=10430&langId=en>.

znesek unovčenih jamstev sčasoma močno povišal. Od konca marca 2014 se je povišal na 2,11 milijona EUR.

Dosežen finančni vzvod

Finančni vzvod pojasnjuje, kako je mogoče doseči cilj 500 milijonov EUR v obliki mikroposojil z začetnim financiranjem EU v višini 100 milijonov EUR.¹¹ Zaradi sofinanciranja EIB je bil dosežen učinek vzvoda približno dva, ta pa se nadalje pomnoži z vzvodom, ustvarjenim na ravni ponudnikov mikrokreditov. Najvišji vzvod zagotavljajo jamstva. Drugi najpogosteje uporabljeni instrument je prednostno posojilo. Pri tej specifični obliki financiranja je težko povečati prvotna sredstva, saj posrednik včasih preprosto odobri nadaljnje kreditiranje zneska, ki ga je zagotovil mikrofinančni instrument Progress. Toda celo pri prednostnem posojilu se je od nekaterih posrednikov zahteval učinek vzvoda med 1,5 ali 2, izjemoma pa je bil učinek vzvoda določen celo na 5. Glede na najnovejše projekcije EIS bo mikrofinančni instrument Progress dosegel ciljni učinek vzvoda 5, čeprav med financiranimi instrumenti prevladujejo prednostna posojila. Vzrok za to je predvsem v vzvodu jamstvenih sporazumov, ki je višji od pričakovanega.

2.3 Sprejete in zavrnjene vloge

Številnim vložnikom ni uspelo dokončati prijavnega postopka in prejeti odobritve Komisije (za jamstva) za mikrofinančni instrument Progress. Toda enako kot v prejšnjih letih ostaja uradna zavrnitev na ravni odbora EIS zelo malo verjetna, saj se tam predložijo le temeljito pregledane vloge. Vmesno ocenjevanje bo podrobneje analiziralo, zakaj določene vloge niso bile uspešne v prijavnem postopku.

3. UPORABA NA RAVNI NAJEMNIKOV MIKROPOSOJIL

Najnovejše projekcije kažejo, da je do 31. marca 2014 več kot 20 000 končnih upravičencev prejelo mikroposojila v skupni višini 182 milijonov EUR. To je sicer veliko povečanje, toda še vedno ostaja velika tržna vrzel, ki jo je treba zapolniti. Študija ocenjuje, da znašajo skupne nedosežene obresti na ravni končnih upravičencev v Evropi 2,7 milijarde EUR.

3.1 Višina mikroposojil in število končnih upravičencev

Na dan poročanja je bilo 12 690 končnih upravičencev, pri čemer so nekateri od njih prejeli več kot eno mikroposojilo. Natančneje je 5 942 strank prejelo 6 236 mikroposojil v vrednosti 51,6 milijona EUR, ki so jih ponudniki mikrokreditov zaradi financiranih instrumentov posodili naprej. Jamstva so posrednikom omogočila, da so 6 748 najemnikom mikroposojil zagotovili 7 016 mikroposojil v višini 69,3 milijona EUR.

Toda ni vsak zainteresiran podjetnik uspešen pri prijavi za mikroposojilo. Glede na približek stopnje zavrnitve se ocenjuje, da je bilo zavrjenih skoraj 2 000 prosilcev za posojila, podprta v okviru financiranih instrumentov.

11 Finančnemu instrumentu Progress je bilo skupno dodeljenih 104,2 milijona EUR, vključno s 3 milijoni EUR iz pripravljanih ukrepov Evropskega parlamenta, dodeljenih leta 2010.

3.2 Družbeni vpliv mikrofinančnega instrumenta Progress in njegov vpliv na zaposlovanje

V ciljih mikrofinančnega instrumenta Progress, kot so navedeni v Sklepu, je jasno določeno, da bo ključnega pomena dostopnost za prikrajšane skupine.

3.2.1 Dostopnost za prikrajšane skupine

Podatki o družbenem vplivu mikrofinančnega instrumenta Progress se zbirajo na ravni najemnikov mikroposojil in se letno predložijo Komisiji. Glede na vmesno ocenjevanje zahtevano poročanje o teh vrednostih ni posebno breme za ponudnike mikrokreditov. Lahko pa je bolj zahtevno za tiste, katerih sistemi se še vedno močno zanašajo na papir. Izpolnjevanje zahteve o družbenem poročanju bi zato lahko imelo pozitiven učinek na celotno administracijo ponudnikov mikrokreditov. Spodaj predstavljeni podatki ne upoštevajo vseh končnih upravičencev, saj ti podatki niso na voljo za vse izmed njih.

Ustvarjanje delovnih mest s samozaposlitvami in novoustanovljenimi podjetji

Podjetništvo se pogosto obravnava kot izvedljiva alternativa služenju plače in je lahko močno orodje v boju proti brezposelnosti. Težave pri dostopu do financ so za prizadevne podjetnike ena glavnih ovir; to je bila ena od osnovnih idej pri ustvarjanju finančnega instrumenta Progress. Družbena poročila iz leta 2013 potrjujejo, da lahko podjetništvo z zadostnim financiranjem zacveti in prikrajšanim skupinam pomaga najti pot iz brezposelnosti. 60 % posameznikov, za katere so podatki na voljo, je bilo ob prijavi za mikroposojilo bodisi brezposelnih bodisi neaktivnih, kar je občutno več od 32 %, zabeleženih leta 2012. Ker najemniki mikroposojil, ki imajo korist od mikrofinančnega instrumenta Progress, pogosto nimajo dostopa do drugih oblik financiranja, bi najverjetneje, če ne bi prejeli mikroposojila v okviru finančnega instrumenta Progress, ostali brezposelni. Okrog 38 % zabeleženih upravičencev je bilo zaposlenih, skoraj 2 % nista odgovorila, preostali pa so bili študentje.

Žensko podjetništvo

Več kot 36 % zabeleženih podjetnikov je žensk, kar je malce manj od 39 %, kolikor jih je bilo zabeleženih lani. Trije od devetnajstih ponudnikov, ki so zagotovili podatke do datuma poročanja, so poročali, da je letos ženskam namenjen večji delež posojil kot moškim. Med temi ponudniki so dve portugalski banki, Millenium bcp (50,03 %) in Banco Espírito Santo (58 %), ter litovska banka Siauliu Bankas (67 %). Tudi devet drugih ponudnikov kaže dobro dostopnost za ženske, ki obsegajo okrog 40 % njihovih portfeljev.

Podjetništvo med mladimi in starejšimi

Čeprav se večina jemalcev posojil uvršča v glavno starostno skupino med 25–54 let (84,4 %), zbrani podatki kažejo, da finančni instrument Progress še naprej sodeluje s pomembno skupino končnih upravičencev, mlajših od 25 let, s 5,9 % upravičencev v tej starostni skupini (v primerjavi s 5,2 % lani). Vmesno ocenjevanje bo vključevalo podrobnejšo razdelitev na starostne skupine.

Podpiranje manjšin

Informacije o podpori manjšinam ostajajo omejene bodisi zaradi zakonskih omejitev bodisi zaradi občutljive narave tega vprašanja. Pričakuje se, da bo več informacij zbranih v okviru vmesnega ocenjevanja, pri katerem se bodo poleg vprašalnikov izvajali tudi individualni razgovori. Kljub temu vemo, da imajo nekateri posredniki pomemben dostop do romskih skupnosti, npr. Adie v Franciji in Mikrofond v Bolgariji.

Izobrazba

Najemniki mikroposojil, ki uporabljajo mikroposojila, imajo različne stopnje izobrazbe in segajo od tistih brez formalne izobrazbe do univerzitetno izobraženih podjetnikov. Največ sta za podporo tistih z osnovnošolsko izobrazbo ali brez formalne izobrazbe naredila dva francoska ponudnika. BCC Mediocрати in Millenium bcp pa imata največji delež upravičencev z višješolsko ali univerzitetno izobrazbo. Glede na razpoložljive podatke je največ podjetnikov (42,89 %) zaključilo srednješolsko izobraževanje.

Trajnostni vpliv

Zabeleženo manjše število unovčenih jamstev kaže dejstvo, da so končni upravičenci sposobni bolje odplačevati svoja mikroposojila. To nadalje nakazuje, da bodisi nadaljujejo svojo poslovno dejavnost ali pa so začeli opravljati dejavnost, ki jim prinaša zaslužek za plačo. Raziskava, ki je bila v sklopu vmesnega ocenjevanja opravljena med najemniki mikroposojil, bo zagotovila dodatne informacije o trenutnem statusu končnih upravičencev.

3.2.2 Majhni zneski imajo velik učinek

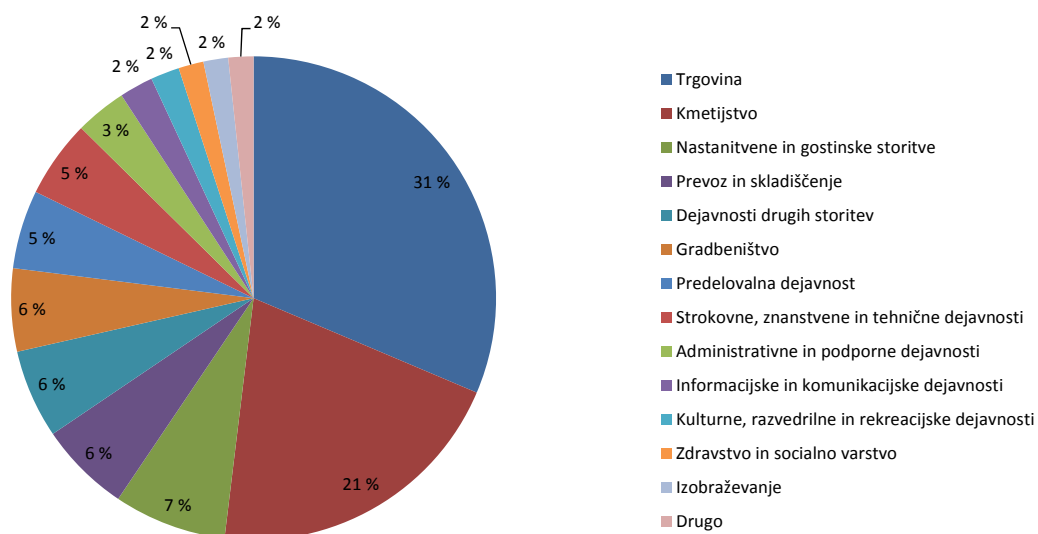
Mikroposojila so po definiciji omejena na 25 000 EUR. Vmesno ocenjevanje je pokazalo, da eden od posrednikov meni, da je ta omejitev prenizka. Toda ta omejitev je glede na izkušnje iz preteklih let redko dosežena.

30 % mikroposojil, podprtih z jamstvi, je pod 5 000 EUR, 40 % pa jih je med 5 000 in 10 000 EUR. Težko je opredeliti jasec vzorec glede njihove velikosti. Tako lahko, na primer, nebančna ustanova MFI iz zahodne Evrope zagotovi nekatere izmed najmanjših mikroposojil (npr. Microstart) kot tudi tiste največje (npr. Qredits). Stanje je zelo podobno pri mikroposojilih, zagotovljenih s financiranimi instrumenti. 70 % teh mikroposojil je pod 10 000 EUR, z 51,3 % pod 5 000 EUR.

3.3 Sektorska in regionalna porazdelitev podprtih podjetnikov in mikropodjetij

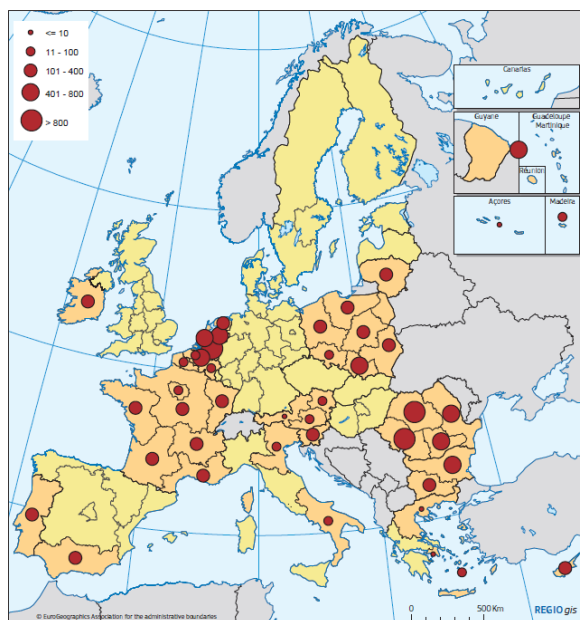
Sektorska porazdelitev financiranih mikropodjetij

Sektorska porazdelitev na splošno ostaja podobna kot leta 2012, z več kot polovico končnih upravičencev iz sektorjev trgovine (ki je lani dosegel 3-odstotno povečanje) in kmetijstva (7-odstotni upad).

Regionalna porazdelitev financiranih mikropodjetij

Spodnji zemljevid prikazuje število upravičencev na ravni regij NUTS 1 z dne 30. septembra 2013 in kaže dobro geografsko pokritost s strani mikrofinančnega instrumenta Progress. Za nekatere države s ponudniki mikrokreditov, ki so podpisali pogodbo v okviru mikrofinančnega instrumenta Progress, morda še ni prikazanih upravičencev, saj od podpisa pogodbe do dejanske zagotovitve mikroposojila pri posredniku navadno preteče nekaj časa.

4. ZDRUŽLJIVOST IN USKLAJEVANJE Z DRUGIMI INSTRUMENTI EVROPSKE UNIJE

Da bi mikrofinančni instrument Progress bolje dosegel končne upravičence in omogočil nadaljnji razvoj mikrofinančnega trga v EU, želi ustvariti dodano vrednost z zagotavljanjem učinkovitega usklajevanja in pametne združljivosti z drugimi instrumenti EU.

Vsi ponudniki mikrokreditov morajo sodelovati s subjekti, ki zagotavljajo storitve usposabljanja in mentorstva, predvsem s tistimi, ki jih podpira Evropski socialni sklad (ESS). Glede na predhodne rezultate vmesnega ocenjevanja je to storilo okrog 50 % ponudnikov mikrokreditov. Komisija razume pomembnost storitev za razvoj podjetja za samozaposlene in mikropodjetja, zlasti za tiste iz prikrajšanih skupin. Posledično bo od EIS še naprej zahtevala, da izvršuje to ključno zahtevo.

Mikrofinančni instrument Progress ne more sam v celoti obravnavati tržne vrzeli, ki jo je opredelila študija. Komisija spodbuja države članice, naj bodo dejavnejše pri ponujanju nacionalnih shem za mikrofinančne instrumente, zlasti z uporabo svojih sredstev iz ESS. Nov program EU za zaposlovanje in socialne inovacije bo pomagal zapolniti to vrzel. Program ima tri osi: Progress, EURES ter mikrofinanciranje in socialno podjetništvo. V sklopu tretje osi bo za mikrofinanciranje dodeljen proračun v višini vsaj 86 milijonov EUR, ki bo gradil na dejavnostih mikrofinančnega instrumenta Progress in dodajal nove dejavnosti, npr. povezane z gradnjo zmogljivosti. Poleg tega proračuna bodo za dodatno podporo v sklopu tretje osi programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije uporabljena vračila iz mikrofinančnega instrumenta Progress. Ta vračila se pričakujejo od leta 2018, in sicer iz Komisijinega deleža skupnega proračuna financiranih instrumentov.

Tehnična pomoč Komisije za ponudnike mikrokreditov, tj. Skupni ukrep za podporo mikrofinančnih institucij v Evropi (JASMINE), je od zagona leta 2008 in do svojega konca leta 2013 imela pomembno vlogo pri razvoju trga. Komisija bo ob upoštevanju prvotnega pozitivnega vpliva na sektor in združljivosti z mikrofinančnim instrumentom Progress v skladu z zahtevami deležnikov po nadaljnji integraciji mikrofinančnih dejavnosti Komisije tovrstne dejavnosti v prihodnje financirala v okviru osi Progress v sklopu programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije. Komisija namerava razširiti in prilagoditi svoje dejavnosti, da bi tako pomagala zapolniti obstoječe tržne vrzeli (npr. pravni nasveti, posebej prilagojena usposabljanja).

5. SKLEPNE UGOTOVITVE IN OBETI

Leta 2013 so se izpolnila pričakovanja, da bo počasnemu začetnemu razvoju sledil stalen porast zagotavljanja mikroposojil končnim upravičencem. Študija je potrdila potrebo po razširitvi geografske pokritosti mikroposojil in pokazala pomembne neizpolnjene zahteve za mikroposojila po vsej EU. To je bilo obravnavano z razširitvijo dejavnosti mikrofinančnega instrumenta Progress v tri nove države članice leta 2013 (Danska, Slovaška in Združeno kraljestvo) in še v dve drugi, ki sledita leta 2014 (Švedska in Hrvaška).

Jamstva so se izkazala kot izjemno uspešen instrument za mikrofinančno podporo in pričakuje se, da bo njihov proračun v celoti porabljen do konca leta 2014. Pri izdajanju novih finančnih instrumentov v sklopu programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije za obdobje 2014–2020 bo imelo prednost zagotavljanje jamstev mikrofinančnim posrednikom.

Družbeno poročanje potrjuje, da je mikrofinančni instrument Progress razširil svoje obveščevalne dejavnosti, kar zadeva prikrajšane skupine, ter močno vplival na ustvarjanje

delovnih mest, s tem ko je olajšal dostop do financiranja za nezaposlene in poklicno neaktivne ljudi.

Leta 2014 se bo začela dejavnost v tretji osi programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije. Pridobljena nova spoznanja iz mikrofinančnega instrumenta Progress so bila vključena v načrtovanje finančnih instrumentov v tej osi programa in so spodbudila odločitev, da se gradnji zmogljivosti za ponudnike mikrokreditov posveti več pozornosti. Več tehnične pomoči bo na voljo tudi v okviru prve osi programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije.

Mikrofinančni instrument Progress bo do leta 2016 še nadalje ponujal svoje produkte, kot je bilo načrtovano, da bi še naprej zapolnjeval finančno vrzel na mikrofinančnem trgu EU. Ko se bo mikrofinančni instrument Progress zaključil, se bo preostali znesek, dolgovan EU, uporabil za mikrofinanciranje ter podporo socialnih podjetij v okviru programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije.